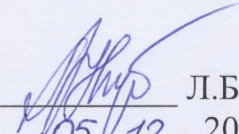

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 1 з 25

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ПОГОДЖЕНО
Перший проректор

Л.Б. Куликова
05/12 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ХДМА

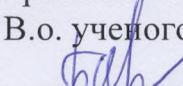

В.В. Чернявський
09/12 2019 р.

**КОНТРОЛЬНИЙ
ЕКЗЕМПЛЯР**

**ПРОЦЕДУРА
РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА
ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ**

СМЯ 04-175-2019

СХВАЛЕНО

Вченою радою
Херсонської державної морської академії
протокол № 4 від 04.12 2019 р.
В.о. ученого секретаря
 М. І. Бабишена

Введено в дію наказом
від 04.12 2019 р. № 347

Херсон – 2019

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 2 з 25

ЗМІСТ

Передмова	3
1. Область застосування	3
2. Нормативні посилання	3
3. Терміни, визначення та скорочення	4
4. Загальні положення	4
5. Структура та зміст освітніх програм	6
6. Порядок формування та затвердження освітніх програм	8
7. Поточний моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм	10
8. Прикінцеві положення	12
Додаток. Зразок оформлення освітньої програми	13
Аркуш розсилки	22
Аркуш ознайомлення	22
Аркуш періодичного обліку змін	24
Аркуш обліку періодичних перевірок	25

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 3 з 25

ПЕРЕДМОВА

1. Дана Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм розроблена навчально-методичним відділом вперше.

2. Затверджується вченою радою Херсонської державної морської академії.

3. Вводиться в дію наказом ректора Херсонської державної морської академії.

4. Періодична перевірка проводиться з інтервалом, що не перевищує 12 місяців.

5. Зміни розробляються за результатами застосування на практиці у Херсонській державній морській академії або при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких розроблено Процедуру.

1. ОБЛАСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Ця Процедура визначає порядок формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Херсонській державній морській академії.

1.2. Ця Процедура є внутрішнім нормативним документом Херсонської державної морської академії, але може бути надана на перевірку, огляд, ознайомлення (в тому числі із зняттям відповідних копій) іншим підприємствам, установам, організаціям, державним органам, органам місцевого самоврядування та аудиторам з сертифікації якості, лише у встановленому законодавством порядку.

1.3. Процедура обов'язкова для використання навчально-методичним відділом, навчальним відділом, відділом моніторингу та системи управління якістю, деканатами факультетів, випусковими кафедрами та іншими структурними підрозділами Херсонської державної морської академії.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дана Процедура розроблена з урахуванням вимог таких нормативних документів:

– ДП «Управління документацією».

– ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги».

– ДСТУ ISO 9000:2015 «Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів».

– СМЯ 04-96-2019 «Інструкція з розробки положень, які регламентують діяльність ХДМА».

– Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII.

– Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

– листа Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. №1/9-239.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 4 з 25

- «Стандарту вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».
- «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти та інших внутрішніх нормативних документів ХДМА.
- Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

У даному документі використовуються терміни й визначення із Національного стандарту України ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів». Скорочення

- ДА – документація академії;
- ДП – документована процедура;
- ЄКТС – європейська кредитно-трансферна система;
- НМР – науково-методична рада;
- ОП – освітня програма;
- СМЯ – система менеджменту якості ;
- ХДМА – Херсонська державна морська академія.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма (надалі – ОП) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

ОП розробляють для кожної спеціальності та спеціалізації.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет:

- відповідності стандартам вищої освіти;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 5 з 25

- спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у освітній програмі результатів навчання.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньою програмою або окремими освітніми компонентами.

4.2 Відповідно до пунктів 4 та 5 статі 5 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII підготовка фахівців здійснюється за такими ОП:

4.2.1. Освітньо-професійні програми (надалі – ОПП) підготовки бакалаврів обсягом 180–240 кредитів ЄКТС.

4.2.2. ОПП підготовки магістрів обсягом 90 кредитів ЄКТС.

4.3 Успішне виконання ОП особою є підставою для присудження їй відповідного ступеня вищої освіти.

4.4 Основні принципи, на базі яких розробляються ОП:

- системність – дотримання відповідності мети, змісту ОП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;

- інноваційність та інтегрованість освіти і науки – врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОП;

- наступність – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенями вищої освіти;

- студентоцентрованість – зорієнтованість освітнього процесу на здобувачів вищої освіти, їх здатність навчатися та набувати відповідні компетентності;

- формування компетентностей здобувачів вищої освіти як їхніх результатів навчання;

- врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін;

- інтеграція освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 6 з 25

- модульність – структурування змісту ОП;
- збалансованість та реалістичність ОП – об’єктивність присвоєння кредитів компонентам ОП, здатність здобувачів вищої освіти у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання програми;

- гнучкість та мобільність структури ОП – можливість адаптації структури і змісту ОП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;

- відповідність ОП національній рамці кваліфікацій.

4.5 Вимоги до ОП, які регламентовані стандартами вищої освіти:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

- наявність переліку компетентностей випускника;

- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

- форми атестації здобувачів вищої освіти;

- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ХДМА;

- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

4.6 Мовою викладання та оцінювання за Освітніми програмами в Херсонській державній морській академії є державна мова.

Освітні програми, що створені для навчання іноземних громадян та осіб без громадянства, які здобувають вищу освіту за кошти фізичних (юридичних) осіб, можуть передбачати викладання та оцінювання англійською мовою, іншими мовами Європейського Союзу тощо. У такому випадку Освітня програма передбачає вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни.

5. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

5.1 Освітні програми (ОП) за певними спеціальностями та рівнями вищої освіти розробляються робочими групами відповідних випускових кафедр, розглядаються Вченими радами відповідних факультетів, НМР та, після розгляду Вченою радою, затверджуються ректором.

5.2 Освітня програма містить такі складові (Додаток 1):

- титульна сторінка;

- передмова;

- лист погодження;

- зміст;

- профіль освітньої програми;

- перелік компонентів освітньої програми;

- структурно-логічна схема;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 7 з 25

- форма атестації здобувачів вищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання.

На титульному аркуші (перша сторінка) зазначається офіційна назва освітньої програми, відповідний рівень вищої освіти, код і назва спеціальності згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей (Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266), шифр і назва галузі знань та освітня кваліфікація.

На другій сторінці (Передмова) розміщується інформація про розробників Освітньої програми, візи завідувача відповідної випускової кафедри.

У «Листі погодження» (за необхідності) підписи та печатки установ.

У розділі 1 «Профіль освітньої програми» надається загальна інформація, мета та характеристика ОП, інформація щодо придатності випускників, особливості викладання і оцінювання тощо. Ключовими у цьому розділі є п. 6 «Програмні компетентності» та п. 7 «Програмні результати навчання».

Інтегральні компетентності – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку. Загальні компетентності (системні, інструментальні та соціально-особистісні) рекомендується обирати зі Стандарту вищої освіти з урахуванням особливостей конкретної спеціальності. Пропонується визначити до 15-20 загальних компетентностей. Загальні компетентності кодуються ЗК1, ЗК2...

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної області та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Спеціальні (фахові) компетентності кодуються СК1, СК2... та розподіляються на дві групи. Перша група – це фахові компетентності спеціальності, вони будуть визначені відповідним Стандартом вищої освіти. Передбачається, що в ньому буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей. За відсутності стандартів перелік цих ФК має бути уніфікованим у всіх ОП, які розроблені за певною спеціальністю (ЗФК1, ЗФК2...).

Фахові компетентності мають корелювати з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК. Рекомендується використовувати міжнародні зразки (Міжнародна Конвенція ПДНВ з поправками, проект Тюнінг).

Програмні результати навчання (п.7) надаються у вигляді системи ЗНАНЬ і УМІНЬ, які корелюються з програмними компетентностями.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 8 з 25

Уніфіковані програмні результати навчання за спеціальністю віддзеркалюють нормативний зміст підготовки (визначаються відповідним стандартом) і формулюються окремим блоком, у вигляді 15-20 узагальнених результатів навчання. Іншим блоком зазначаються програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти (як правило, не більше п'яти зі спеціалізації).

У розділі 2 «Перелік компонентів освітньої програми» зазначаються назви навчальних дисциплін, практик та форми атестації, а також обсяг цих компонентів у кредитах та форма підсумкового контролю.

Усі компоненти групуються у два цикли: загальної та професійної підготовки. У кожному циклі виділяються обов'язкові компоненти ОП та вибіркової.

Обов'язковий компонент ОП, спрямований на забезпечення загальних і фахових компетентностей спеціальності, має бути уніфікованим в освітніх програмах у межах певної спеціальності.

Певну частку вибіркового компонента може бути надано у вигляді кількості кредитів на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що забезпечують переважно фахові компетентності ОП.

У розділі «Структурно-логічна схема ОП» у вигляді графа надається короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

У розділі «Форма випускної атестації здобувачів вищої освіти» подається інформація про види (форми) випускної атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП визначають взаємозв'язок програмних результатів навчання, програмних компетентностей та компонент ОП.

6. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

6.1 Для формування ОП спеціальності/спеціалізації Вчена рада своїм рішенням затверджує робочу (проектну) групу, керівник якої є гарантом ОП.

6.2 Гарант ОП повинен відповідати вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти, а саме бути штатним науково-педагогічним працівником навчального закладу, мати стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років, мати науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою з Освітньою програмою спеціальністю. Один науково-педагогічний працівник може бути гарантом тільки однієї Освітньої програми. Гарант ОП може бути, а може не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри. Гарант ОП несе персональну відповідальність за забезпечення якості викладання та навчання на

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 9 з 25

ОП, своєчасне надання інформації із моніторингу програми, її акредитацію та конкурентоздатність.

Призначення гарантів ОП, за поданням Вчених рад факультетів або Вченої ради Академії, здійснюється наказом ректора.

Зміна гаранта ОП здійснюється за результатом розгляду мотивованого подання факультету на засіданні Науково-методичної ради. У випадку незгоди гаранта програми із поданням структурного підрозділу його запрошують на засідання Науково-методичної ради. Рішення про зміну гаранта освітньої програми вводиться в дію наказом ректора.

6.3 Структурні підрозділи для забезпечення якості викладання та навчання за Освітньою програмою можуть створювати комітет Освітньої програми, до складу якого входять науково-педагогічні працівники (зазвичай із числа членів робочої групи, яка розробляла проект програми), представники здобувачів вищої освіти та роботодавців (за згодою).

6.4 Робоча (проектна) група – визначена наказом ректора група педагогічних, науково-педагогічних та / або наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої програми за спеціальністю на певному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами.

6.5 Проектна група повинна складатися з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи і мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проектної групи з цієї ж спеціальності в даному закладі вищої освіти).

6.6 ОП спеціальностей/спеціалізацій затверджує Вчена рада ХДМА.

6.7 Основні етапи розроблення та затвердження ОП:

6.7.1. Розроблення проекту ОП робочою (проектною) групою.

6.7.2. Розгляд проекту ОП на засіданні кафедри (кафедр).

6.7.3. Розгляд проекту ОП групою забезпечення спеціальності та затвердження нею рецензентів (провідних вчених та представників працедавців).

6.7.4. Зовнішнє рецензування проекту ОП (за необхідності).

6.7.5. Розгляд проекту ОП Вченою радою факультету.

6.7.6. Погодження проекту ОП:

– для ОП підготовки бакалаврів та магістрів – першим проректором, деканом факультету;

– для ОП підготовки доктора філософії – проректором з науково-педагогічної роботи, завідувачем аспірантурою та докторантурою.

6.7.7. Розгляд проекту ОП Науково-методичною радою Академії.

6.7.8. Розгляд проекту ОП та його затвердження Вченою радою Академії.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 10 з 25

6.8 На підставі ОП за кожною спеціальністю/спеціалізацією розробляють навчальні плани.

7. ПОТОЧНИЙ МОНІТОРИНГ, ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

7.1 Моніторинг ОП проводить група забезпечення спеціальності спеціальності не рідше одного разу на рік.

7.2 Моніторинг ОП спрямований на визначення чи досягають ОП встановленої мети та чи відповідають потребам здобувачів вищої освіти, працедавців, інших груп зацікавлених сторін і суспільства.

7.3 Моніторинг ОП передбачає оцінювання:

- відповідності ОП досягненням науки у відповідній сфері знань, тенденціям розвитку економіки і суспільства;

- врахування змін потреб здобувачів вищої освіти, працедавців та інших груп зацікавлених сторін;

- спроможності здобувачів вищої освіти виконати навчальне навантаження ОП та набути очікувані компетентності;

- затребуваності на ринку праці фахівців, які здобули вищу освіту за ОП.

7.4 Моніторинг ОП здійснюють з використанням таких методів:

- опитування (анкетування) здобувачів вищої освіти, працедавців та інших груп зацікавлених сторін;

- аналіз результатів оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти;

- порівняння з ОП суміжних спеціальностей/спеціалізацій та ОП інших закладів вищої освіти, в тому числі закордонних.

7.5 На підставі результатів поточного моніторингу робоча (проектна) група здійснює оновлення ОП.

7.6 Перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім цілей і програмних результатів навчання.

7.7 Модернізація ОП може проводитися з ініціативи:

- гаранта ОП;

- робочої (проектної) групи;

- Вченої ради академії;

- керівництва академії або факультету;

- науково-методичної ради;

- вчених рад структурних підрозділів;

- органів студентського самоврядування;

- відділу моніторингу та системи управління якістю.

7.8 Підставою для оновлення ОП можуть бути:

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 11 з 25

- зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем та/або спеціальністю, у тому числі прийняття нових освітніх і професійних стандартів;

- висновки за результатами щорічного звіту про моніторинг ОП, які свідчать про невідповідність розрахованого навантаження реальному навантаженню здобувача вищої освіти на опанування програми у цілому та/або окремих освітніх компонентів;

- додавання форм підсумкової атестації, зміна назви обов'язкового освітнього компоненту та/або зменшення його обсягу (кредитного виміру), зміна форми контролю із іспиту на залік або навпаки;

- внесення змін до результатів навчання (за необхідності – компетентностей) та/або освітніх компонентів спеціалізацій затвердженої ОП;

- результати оцінювання якості;

- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОП.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП.

7.10. Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних результатів навчання. Зміна виду ОП також відноситься до удосконалення.

7.11. Внесення змін до програмних компетентностей, програмних результатів навчання та освітніх компонентів додатково оцінюється шляхом перевірки матриць відповідності: «компетентності-освітні компоненти», «компетентності-результати навчання», «результати навчання-освітні компоненти».

7.12. Проект змін до ОП розробляється у вигляді порівняльної таблиці (яка містить стару та нову редакцію кожної із позицій, що змінюється, а також обґрунтування по кожній такій зміні) та пояснювальної записки (в якій обґрунтовується необхідність внесення змін до програми). Додатками до проекту слугують документи, які підтверджують наявність підстав щодо внесення змін.

7.13. Розроблений гарантом програми проект змін до ОП подається для попередньої фахової та методичної оцінки до науково-методичної (навчально-методичної) комісії факультету / академії. Результати розгляду проекту змін доповідаються в присутності гаранта програми головою цієї комісії на засіданні вченої ради структурного підрозділу, яка затверджує (або відхиляє) висновки науково-методичної (навчально-методичної) комісії.

Бажано залучення до модернізації освітніх програм представників роботодавців, зовнішніх відносно ОП експертів (як з професійної спільноти академії, так і незалежних). Модернізована ОП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 12 з 25

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Відповідальність за видання та актуалізацію даної Процедури несе навчально-методичний відділ.

8.2 Анулювання даної Процедури здійснюється відповідно до документованої процедури «Управління документацією».

Укладачі:

Проректор з навчально-методичної роботи,
голова робочої групи

27. 11 2019 р.

Завідувач навчально-методичного відділу

26. 11 2019 р.

Начальник відділу моніторингу та системи
управління якістю

27. 11 2019 р.

Завідувач навчального відділу

27. 11 2019 р.

Заступник декана з навчально-організаційної
роботи факультету суднової енергетики

27. 11 2019 р.

Заступник декана з навчально-методичної
роботи факультету судноводіння

27. 11 2019 р.

Начальник відділу виховної роботи

02. 12 2019 р.

Методист навчально-методичного відділу

26. 11 2019 р.

Погоджено:

Декан факультету судноводіння

02. 12 2019 р.

Декан факультету суднової енергетики

02. 12 2019 р.

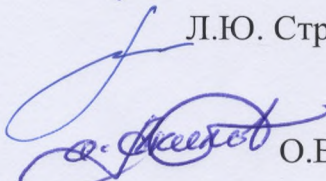
Начальник юридичного відділу

02. 12 2019 р.

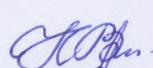
 О.С. Дягілева

 В.В. Черненко

 О.П. Устименко

 Л.Ю. Струмінська

 О.В. Акімов

 В.П. Кухтіна

 О.О. Митрохіна

 Т.О. Тимофєєва

 Я.А. Нагрибельний

 Є.В. Білоусов

 О.О. Слєпченко

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 13 з 25

Додаток

Зразок оформлення освітньої програми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Назва закладу вищої освіти

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Назва ОПП»

(назва освітньої програми англійською мовою)

Рівень вищої освіти

за спеціальністю

XXX Назва

галузі знань

XX Назва

кваліфікація

(освітня кваліфікація відповідно до Стандарту)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / _____ /

Протокол №__ від __. __. 20__ р.

М.П.

Освітня програма

вводиться в дію з __. __. 20__ р.

Ректор _____ / _____ /

Наказ №__ від __. __. 20__ р.,

Херсон – 20__

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНЬСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 14 з 25

продовження додатка

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми

(за необхідності, форма та кількість погоджень визначається закладом вищої освіти самостійно)

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості		04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ		Стор. 15 з 25

продовження додатка

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності « _____ ») у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою здобувачів вищої освіти)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі, тривалість, кількість годин/кредитів)
Керівник проектної групи						
Члени проектної групи						

При розробці проекту ОП враховані вимоги:

1. освітнього стандарту спеціальності _____ за рівнем _____.
2. професійного стандарту...
3. рекомендації професійної асоціації _____ (назва, інформація про розміщення/оприлюднення рекомендацій)
4. рекомендації _____ (назва організації – провідного працедавця в галузі, інформація про розміщення/оприлюднення рекомендацій)

Примітка пп.2-4 вказуються у випадку наявності

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 16 з 25

продовження додатка

1. Профіль освітньої програми

зі спеціальності « _____ » за спеціалізацією « _____ »

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та факультету	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми (відповідно до стандарту ВО). Якщо за результатами успішного виконання ОП заклад вищої освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(ї), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Рівень з НРК	Приклад для магістрів: НРК України – 8 рівень
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Приклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів, термін навчання 1 рік, 4 місяці
Наявність акредитації	Подається інформація про останню акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: – назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; – країна, де ця організація розташована; – період акредитації (у роках) або - акредитується вперше
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад для магістрів: Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	Українська/англійська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті закладу вищої освіти
2 – Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному-двох реченнях)	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Відповідно до Стандарту

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 17 з 25

Орієнтація освітньої програми	Для бакалавра, магістра: Освітньо-професійна Для магістра, доктора філософії: Освітньо-наукова
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова
Особливості програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» в контексті академічної автономії
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДК 003:2010) Можлива професійна сертифікація
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: Лекції, практичні та семінарські заняття, комп'ютерні практикуми і лабораторні роботи; курсові проекти і роботи; технологія змішаного навчання, практики і екскурсії; виконання дипломного проекту і дипломної роботи (магістерської дисертації)
Оцінювання	Відповідно до рейтингової системи оцінювання
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідно до НРК в контексті особливостей даної освітньої програми
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність (дія) + (об'єкт)
ЗК 2	Готовність до (дія) + (об'єкт)
ЗК 3	
...	
<p><i>Загальні компетентності (ЗК) згідно з НРК та із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати додаткові компетентності.</i></p> <p><i>Виділяються:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – компетентності, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті (мають бути уніфікованими у межах спеціальності), – компетентності, визначені закладом вищої освіти (особливості цієї ОП) <p><i>Передбачається, що в Стандарті вищої освіти буде визначено 8-12 загальних компетентностей.</i></p>	

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 18 з 25

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК 1	Здатність (дія) + (об'єкт)
ФК 2	Готовність до (дія) + (об'єкт)
ФК 3	
...	
Фахові компетентності вибірових блоків (мають бути єдині)	
ФК 14	
ФК 15	
...	
<p><i>ФК мають корелювати з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК. (Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA, EUR-ACE).</i></p> <p><i>Виділяються:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – компетентності, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті (уніфіковані у межах спеціальності); – компетентності, визначені ЗВО (особливості цієї ОП). <p><i>Передбачається, що в Стандарті вищої освіти буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей</i></p>	
7 – Програмні результати навчання	
ЗНАННЯ	
ЗН 1	
ЗН 2	
ЗН 3	
...	
УМІННЯ	
УМ 1	
УМ 2	
УМ 3	
...	
<p><i>Виділяються:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – програмні результати навчання, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом; – програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти (як правило, не більше 5). 	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня
Матеріально-технічне забезпечення	Вказується специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказується специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 19 з 25

Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів вищої освіти тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян

2. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, форми атестації)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗО 1			
ЗО 2			
...			
Вибіркові компоненти ОП			
ЗВ 1			
ЗВ 2			
...	Навчальна дисципліна з... (направленість)		
2. Цикл професійної підготовки			
Обов'язкові компоненти ОП			
ПО 1			
ПО 2			
...			
Вибіркові компоненти ОП			
ПВ 1			
ПВ 2			
...	Навчальна дисципліна з... (направленість)		
<i>Вибірковий блок дисциплін 1</i>			
ПВБ 1.1			
ПВБ 1.2			
...			
<i>Вибірковий блок дисциплін 2</i>			
ПВБ 2.1			
ПВБ 2.2			
...			
Загальний обсяг циклу загальної підготовки:			
Загальний обсяг циклу професійної підготовки:			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Загальний обсяг вибіркових компонент:			
у тому числі за вибором здобувачів вищої освіти:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНЬСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ	Стор. 20 з 25

продовження додатка

3. Структурно-логічна схема освітньої програми

4. Форма випускної атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) випускної атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Приклад для магістрів:

Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою (назва) проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня (назва) з присвоєнням кваліфікації: (назва ступеня) зі спеціальності (назва), за освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою (назва).

Випускна атестація здійснюється відкрито і публічно.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості		04-175-2019
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 26.11.2019	ПРОЦЕДУРА РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ		Стор. 21 з 25

продовження додатка

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗО 1	...	ЗВ 1	...	ПО 1	...	ПВ 1	...	ПВБ 1.1	...	ПВБ 1.4
ЗК 1		+		+							+
ЗК 2	+										
...											
ФК 1					+					+	
ФК 2									+		
...					+						
ФК 14						+	+			+	+
...											
ФК 17							+		+		
...											

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ЗО 1	...	ЗВ 1	...	ПО 1	...	ПВ 1	...	ПВБ 1.1	...	ПВБ 1.4
ЗН 1	+			+				+			
ЗН 2		+			+				+		
...			+				+				+
УМ 1	+			+				+			
УМ 2		+			+				+		
...			+				+				+